

Рейтинговий звіт ENAU-002-016 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	боргове зобов'язання ТОВ «Дніпропетровський дослідний завод «Енергоавтоматика»
Тип рейтингу	довгостроковий кредитний рейтинг зобов'язання за Національною рейтинговою шкалою
Тип боргового зобов'язання	іменні відсоткові облигації
Обсяг випуску	серії В – 70 000 000 грн.
Номінальна вартість однієї облигації	серії В - 1 000 грн.
Кількість облигацій	серії В – 70 000 од.
Відсоткова ставка	серії В - на 13-16 відсоткові періоди – 18% річних
Термін розміщення	серії В - 17.12.2007 р. – 14.12.2008 р.
Термін обігу	після реєстрації Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати розміщення облигацій та отримання свідоцтва про реєстрацію випуску облигацій по 11.12.2011 р.
Термін погашення	серії В - 12.12.2011 р.
Дата визначення	серії В - 25.09.2007 р.
Рейтингова дія	оновлення
Дата оновлення	09.06.2011 р.
Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання	uaBBB
Прогноз	стабільний

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика» за IV квартал та 2010 рік загалом, а також внутрішню інформацію, надану підприємством у ході рейтингового процесу. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності товариства.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим підприємством, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	25.09.2007	29.10.2008	19.12.2008	22.06.2009	31.03.2010	10.06.2010	12.10.2010	30.11.2010	09.06.2011
Рівень кредитного рейтингу	uaBBB+	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB
Прогноз	стабільний	негативний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	зниження зі зміною прогнозу	підтвердження зі зміною прогнозу	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

**Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання
ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика» підтримується:**

- стійкими ринковими позиціями НАК «ІСТА», до складу якої входить ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика», на ринках України та країн СНД;
- входженням у склад НАК «ІСТА» основних постачальників сировини, які забезпечують значну частину виробничих потреб Емітента у свинці.

**Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання
ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика» обмежується:**

- чутливістю діяльності Емітента до коливань цін на свинець та свинцеві сплави.
- відсутністю консолідованої звітності НАК «ІСТА», підтвердженої аудиторським висновком.

Основні показники

Балансові показники, тис. грн.

Стаття балансу	2007	2008	2009	I півр. 2010	9 міс. 2010	2010
Активи	167 675	396 745	404 883	437 643	445 185	487 202
Основні засоби	42 211	271 332	283 952	279 727	277 843	315 493
Довгострокові фінансові інвестиції	50 504	27 504	27 504	27 504	27 504	27 504
Запаси	36 111	50 922	28 995	65 195	44 877	42 391
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	27 536	17 087	44 426	24 518	45 992	52 621
Власний капітал	106 167	344 306	338 318	338 887	338 989	340 424
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	6 013	4 227	1 770	1 770	1 770	0
Кредиторська заборгованість за товари та послуги	12 417	15 189	59 663	56 641	68 500	109 636
Кредити банків	41 122	23 385	2 460	36 842	34 292	33 974

Джерело: фінансова звітність ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика»

Фінансові результати

Показник	2007	2008	2009	I кв. 2010	I півр. 2010	9 міс. 2010	2010
Чистий обсяг продажів	270 286	202 060	224 317	59 656	109 750	196 237	279 346
Валовий прибуток	11 667	18 210	13 144	9 007	11 039	16 577	19 532
Операційний прибуток	14 239	15 767	5 560	651	1 909	3 406	6 327
Чистий прибуток	11 139	2 797	652	199	569	671	2 106

Джерело: фінансова звітність ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика»

ТОВ «Дніпропетровський дослідний завод «Енергоавтоматика» (далі – ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика») входить до групи компаній «ІСТА», яка є одним з найбільших виробників акумуляторів в Україні. Корпорація об'єднує два заводи з виробництва акумуляторних батарей – ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика» та ПрАТ «Іста-центр» (загальна виробнича потужність заводів складає близько 4 млн. батарей на рік). До складу групи також входить ТОВ «Укрсплав» (переробка відпрацьованих акумуляторів та виробництво свинцевих сплавів), ТОВ «Інтерпласт» (виробництво пластмасових комплектуючих для акумуляторних батарей) і ТОВ «Торговий дім «Іста». При оновленні кредитного рейтингу агентство оцінювало господарську діяльність ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика», враховуючи його входження до складу групи компаній «ІСТА». Фінансовий аналіз було ускладнено відсутністю консолідованої фінансової звітності групи, підтвердженої аудиторським висновком.

Одною з основних особливостей галузі акумуляторних батарей є її залежність від показників розвитку автомобільного ринку та наявного парку транспортних засобів підприємств. Необхідно відмітити, що у II півріччі 2010 року спостерігалось поступове зниження темпів скорочення обсягів виробництва автомобільної продукції з наступним нарощуванням обсягів виробництва основних підприємств галузі. Так, протягом 12 місяців 2010 року виробництво автотранспортних засобів збільшилось на 19%, до рівня в 83,1 тис. од. Економічна криза меншою мірою вплинула на показники діяльності вторинного ринку акумуляторів. В цілому, у 2010 році на вторинному ринку акумуляторних батарей спостерігалась тенденція до часткової переорієнтації споживача на продукцію низького та середнього цінового сегменту.

Значний обсяг вироблених в Україні акумуляторних батарей експортується, переважно у країни СНД (Росія, Білорус, Казахстан, Азербайджан та інші країни). За прогнозами експертів ринку, цього року світовий попит на свинцеві акумулятори може збільшитися на 2-4%, що у першу чергу буде зумовлено підвищенням обсягу продажів автомобілів у Китаю, Індії та Південній Азії. Попит в 2011 році становитиме близько 390 млн. акумуляторів (у 2010 році цей показник складав близько 380 млн. од. продукції). Коливання ціни на свинець та його сплави є одним з основних факторів ризику при виробництві стартерних акумуляторних батарей, оскільки його питома вага у структурі собівартості готової продукції складає 65-75%. Поступове відновлення галузі автомобілебудування розвинених країн світу сприяло поживленню попиту на свинець, що дає підстави очікувати на подальше зростання його вартості на світовому ринку. Так, на початок II півріччя 2010 року ціна на LME за тону становила 1 690,0 дол. США, на кінець 2010 року – близько 2 600,0 дол. США, середній показник за аналізований період складав 2 205,0 дол. США.

Протягом 2010 року підприємство випустило 850 тис. ум. АКБ, що на 26% більше, ніж за 2009 рік. Відповідно завантаження виробничих потужностей зросло на 15 в. п. – до 71%. За результатами 2010 року обсяг реалізації продукції Емітента склав 900 тис. ум. АКБ, що на 6% перевищує показник 2009 року (852 тис. ум. АКБ). У структурі продажів переважала реалізація на вторинний ринок, попит на якому характеризується вищою стабільністю та більшим об'ємом. Більшість продукції підприємства експортується, питома вага експортних поставок

за результатами 2010 року становила 62%, що може свідчити про диверсифікацію ринків збуту ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика». Основні зовнішні ринки збуту продукції – Західна Європа (близько 40% загального обсягу реалізації), країни СНД та Прибалтики (близько 20%). Оскільки основною складовою собівартості стартерних акумуляторних батарей є свинець та його сплави, діяльність виробників чутлива до коливань цін на цей метал. Середні ціни, за якими аналізоване підприємство купувало свинець та свинцево-кальцієву стрічку, у IV кварталі 2010 року, перевищували ціни відповідного періоду минулого року на 6,2% та 4,7% відповідно.

Протягом IV кварталу 2010 року валюта балансу ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика» збільшилась на 42 017,0 тис. грн., до рівня в 487 202,0 тис. грн., переважно за рахунок основних засобів, а також поточної дебіторської заборгованості. Необоротні активи підприємства на кінець IV кварталу 2010 року становили 343 552,0 тис. грн. (+26 812,0 тис. грн., що пов'язано з введенням в експлуатацію основних фондів). Обсяг довгострокових фінансових інвестицій залишився незмінним.

Оборотні активи протягом аналізованого кварталу також мали тенденцію до зростання, їх обсяг станом на 31.12.2010 р. становив 143 610,0 тис. грн. (+15 192,0 тис. грн. переважно у зв'язку з продажем продукції Емітента та відповідно виникненням поточної дебіторської заборгованості). Поточна дебіторська заборгованість дорівнювала 99 270,0 тис. грн. та є досить диверсифікованою. Іншою вагомою складовою оборотних активів є товарно-матеріальні запаси – 42 391,0 тис. грн.

Протягом IV кварталу 2010 року основним джерелом формування валюти балансу ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика» залишався власний капітал – 340 424,0 тис. грн. (70% валюти балансу), який сформований за рахунок насамперед вартості дооцінки основних фондів – 229 896,0 тис. грн., а також статутного капіталу – 81 814,0 тис. грн. Поточні зобов'язання Емітента на кінець аналізованого періоду становили 111 818,0 тис. грн. (+7 411,0 тис. грн. здебільшого за рахунок поставки Емітенту сировини основними постачальниками та іншими контрагентами і як наслідок зростання поточної товарної заборгованості). Довгострокові зобов'язання підприємство повністю сформовані заборгованістю за банківськими кредитами.

Зростання обсягів реалізації позитивно позначилося на чистому доході ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика», який за підсумками 2010 року збільшився на 24,5% і склав 279 346,0 тис. грн. Чистий прибуток ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика» за 12 місяців 2010 року склав 2 106,0 тис. грн.

Зобов'язання ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика» за банківськими кредитами станом на 31.03.2011 р. становили 111 319,4 тис. грн. Порівняно з початком року, рівень боргового навантаження компанії мав тенденцію до зростання, що пов'язано з залученням кредитних ресурсів, станом на 31.12.2010 р. співвідношення чистого боргу та показника ЕВІТДА, розрахованого за останні 12 місяців, становило 1,8 разів.

Станом на 01.05.2011 р. підприємство погасило облігації серії В у повному обсязі, на поточну дату випуск облігацій анульовано (Розпорядження ДКЦПФР від 13.04.2011 р. за № 99-С-О).

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг випуску іменних відсоткових облігацій ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика» підтверджено на рівні **uaBBB**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

А. М. Коноплястий

**Т.в.о. начальника відділу корпоративних
рейтингів**

О. В. Чорноротов

Додатки

Балансові дані ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика», тис. грн.

Актив	2008	2009	I кв. 2010	I півр. 2010	9 міс. 2010	2010
I. Необоротні активи	317 691	312 568	314 474	312 847	316 740	343 552
Нематеріальні активи	1 597	1 112	1 112	1 112	1 111	555
Незавершене будівництво	17 258	0	4 584	4 504	10 282	0
Основні засоби	271 332	283 952	281 274	279 727	277 843	315 493
Довгострокові фінансові інвестиції	27 504	27 504	27 504	27 504	27 504	27 504
II. Оборотні активи	79 041	92 294	109 593	124 774	128 418	143 610
Запаси	50 922	28 995	48 044	65 195	44 877	42 391
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	17 087	44 426	26 378	24 518	45 992	52 621
Дебіторська заборгованість за розрахунками:						
• з бюджетом	3 563	15 261	18 659	24 764	29 548	42 601
Інша поточна дебіторська заборгованість	6 762	911	7 121	8 967	4 041	4 048
Грошові кошти та їх еквіваленти	96	2 553	9 183	1 101	3 890	1 780
Інші оборотні активи	611	148	208	229	70	82
III. Витрати майбутніх періодів	13	21	21	22	27	40
IV. Необоротні активи та групи вибуття	0	0	0	0	0	0
Баланс	396 745	404 883	424 088	437 643	445 185	487 202
Пасив						
I. Власний капітал	106 168	344 306	338 318	338 662	338 887	340 424
Статутний капітал	81 814	81 814	81 814	81 814	81 814	81 814
Інший додатковий капітал	1 194	236 536	229 896	229 896	229 896	229 896
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	23 159	25 956	26 608	26 952	27 177	28 714
II. Забезпечення наступних витрат і платежів	1 045	2 635	1	527	447	986
III. Довгострокові зобов'язання	22 135	26 131	4 230	1 770	1 770	33 974
Довгострокові кредити банків	16 122	21 904	2 460	0	0	33 974
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	6 013	4 227	1 770	1 770	1 770	0
IV. Поточні зобов'язання	38 328	23 673	62 334	83 129	96 539	111 818
Короткострокові кредити банків	25 000	1 481	0	5 948	36 842	0
Векселі видані	0	0	0	0	0	0
Кредиторська заборгованість за товари та послуги	12 417	15 189	59 663	69 298	56 641	109 636
Поточні зобов'язання за розрахунками:						
• з бюджетом	159	236	312	314	281	510
• зі страхування	189	41	254	249	244	291
• з оплати праці	499	702	679	733	1 407	566
Інші поточні зобов'язання	64	6 024	1 426	6 587	1 124	815
V. Доходи майбутніх періодів	0	0	0	0	0	0
Баланс	167 675	396 745	404 883	424 088	437 643	487 202

Джерело: ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика»

Звіт про фінансові результати ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика», тис. грн.

Показник	2008	2009	3 міс. 2010	6 міс. 2010	9 міс. 2010	2010
Чистий дохід від реалізації продукції	202 060	224 317	59 656	109 750	196 237	279 346
Собівартість реалізованої продукції	183 850	211 173	50 649	98 711	179 660	259 814
Валовий прибуток (збиток)	18 210	13 144	9 007	11 039	16 577	19 532
Інші операційні доходи	112 443	17 160	36 316	111 244	132 742	181 194
Адміністративні витрати	3 116	3 670	1 064	2 127	3 128	4 804
Витрати на збут	4 555	4 548	2 163	3 189	4 881	8 342
Інші операційні витрати	107 215	16 526	41 445	115 058	137 904	181 253
Фінансові результати від операційної діяльності:	15 767	5 560	651	1 909	3 406	6 327
Інші фінансові доходи	6	10	0	0	0	0
Інші доходи	275	7	0	0	0	0
Фінансові витрати	12 057	4 361	307	1 006	2 185	3 112
Інші витрати	262	77	0	19	77	102
Фінансові результати до оподаткування:	3 729	1 139	344	884	1 144	3 113
Податок на прибуток	932	487	145	315	473	1 007
Чистий прибуток (збиток)	2 797	652	199	569	671	2 106

Джерело: фінансова звітність ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика»